

Rasespesifikk avlsstrategi (RAS)

for

Bedlington Terrier

Versjon 1

Gyldig t.o.m. 01.10.2019

**Norsk
Kennel Klub**
HUNDEEIERNES ORGANISASJON

Innholdsfortegnelse

Innledning.....	3
Generelt	3
Rasens historie; bakgrunn og utvikling.....	3
Overordnet mål for rasen.....	4
Rasens populasjon.....	4
Populasjonsstørrelse	4
Gjennomsnittlig kullstørrelse	4
Innavlsgrad	4
Bruk av avlsdyr	4
Innhenting av avlsmateriale fra andre land.....	4
Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål	4
Prioritering og strategi for å nå målene	4
Helse	5
Generell beskrivelse av helsesituasjonen i rasen.....	5
Forekomst av helseproblemer, sykdommer og/eller defekter.....	5
Forekomst av reproduksjonsproblemer	5
Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål	6
Prioritering og strategi for å nå målene	6
Mentalitet og bruksegenskaper	7
Jaktprøver, bruksprøver og mentaltester.....	7
Mentalitet og bruksegenskaper i forhold til rasestandarden	7
Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål	7
Prioritering og strategi for å nå målene	7
Atferd.....	7
Atferdsproblemer	7
Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål	7
Prioritering og strategi for å nå målene	7
Eksteriør.....	7
Eksteriørbedømmelser	7
Overdrevne eksteriørtrekk	7
Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål	7
Prioritering og strategi for å nå målene	8
Oppsummering.....	8
Prioritering av viktige kortsiktige og langsiktige mål	8
Plan for videre arbeid i klubben	8

Innledning

Bedlington terrieren skal være livlig og sporty og full av selvtillit. Det er en intelligent familiehund med et sterkt sportslig instinkt. De har et godt gemytt som preges av hengivenhet og verdighet. Rasen skal ikke være sky eller nervøs. En bedlington terrier er vanligvis mild, med er full av mot når den blir provosert. "En ulv i fåreklær"! Dette RAS dokumentet er utarbeidet ved at raserepresentant utarbeidet et forslag som senere har vært ute på høring ved at forslaget ble trykket i Terrier Klubbens raseblad, Terrier bladet, med muligheter for innspill og kommentarer.

Generelt

Rasens historie; bakgrunn og utvikling

Som de fleste andre terrier rasene stammer også bedlington terrieren fra de Britiske Øyer. Nærmere bestemt Northumberland i nordøst England. I dette tøffe landskapet var det en mengde forskjellige terriertyper. Felles for alle var at de skulle holde skadedyr unna hus og gård, samt kunne brukes i reve- og grevlinghi og til krypskytting. Kullgruvene trakk til seg innflyttende arbeidskraft på slutten av 1700-tallet. De hadde sine egne hunder: stri-hårede terrier typer og lurchers (myndekrysninger). Disse innflyttende hundestammene som ble blandet med de lokale hundene var "stamfedre" til de første bedlington terrierene.

Den gjennomsnittlige bedlington terrier er en stabil, rolig og behersket hund med et balansert gemytt. Mange har den som "førstehund", noe som ofte fungerer bra. Det sies at bedlington terrieren skal være såpass "klok" at mindre feil i oppdragelsen ikke får katastrofale følger. Med nogenlunde sunn fornuft i oppdragelsen vokser en bedlington terrier seg til en positiv, åpen og glad familiehund som har mange strenger å spille på.

Rasen kan trenes til det meste, under forutsetning av at man tar hensyn til at den er en myk, følsom og verdig hund som må behandles med respekt. Når vi ser ut i den store verden, er det mange oppgaver den har vist at den kan klare. En bedlington terrier kan i teorien brukes til alt – om man vil. Den er en allsidig hund som mer enn gjerne blir med på familiens aktiviteter. Den trives med lydighetstrening og agility. I hjemlandet er det fortsatt noen som bruker den i "arbeid", dvs. jakt på rotter, mus, kaniner og lignende. Mosjonsbehovet til en bedlington terrier er moderat. Den krever ikke flere timers trening, men den "orker så lenge og så mye som det skal være".

Overordnet mål for rasen

Det er i dag ingen alvorlige sykdommer som kan sies å være rasebetinget utover Coppertoxicose , CT, som vi nå vurderer å ha kontroll over gjennom bevisst avl og god registrering. Forsikringssatsene på rasen, sammenlignet med mange andre raser, gir et bilde av lavt nivå av rapporterte sykdommer innen rasen.

Rasens populasjon

Populasjonsstørrelse

Det er mellom 10 og 20 nyregistreringer hvert år i Norge. Dette antallet har holdt seg stabilt de siste 10-20 årene.

Gjennomsnittlig kullstørrelse

3-5 valper

Innavlsgrad

Bedlingtonterrieren er en rase der individene ofte lever lenge. Bedlingtonterrieren er en liten rase som har sammen problem som andre små populationer; en for høy innavlsøkning og en for liten tilgjengelig avlsbase. Det anbefales at avlsdyr som benyttes ikke har mer enn 5% av avkommene i hver generasjon. Med mellom 10 og 20 nye bedlington i Norge hvert år sier det seg selv at det ikke skal mange kull etter hvert avlsdyr før denne prosentandelen overskrides. Norsk Kennel Klub har et godt verktøy, DogWeb, til hjelp i arbeidet med å finne fiktive egnede avlskombinasjoner som ikke har for høy innavlsprosent. Siste fem år har hatt en innavlsprosent i Norge på 3 %. Oppdrettere i Norge arbeider for at denne innavlsprosenten ikke skal økes.

Bruk av avlsdyr

Oppdrettere i Norge har vært bevisste og dyktige på å hente inn nytt avlsmateriale. I Norge har vi ikke sett noen hunder som har gått igjen som "Matadorer" .

Innhenting av avlsmateriale fra andre land

Det har vært hentet inn mange nye, friske gode hunder til Norge i de siste år. Som en konkret beskrivelse kan nevnes følgende fra siste fem år:

6 nye importere, alle med innavlsprosent nærmest null.

Det er født 20 nye kull, totalt 63 valper med gjennomsnittlig i overkant av 3 valper i hvert kull. Gjennomsnittlig innavlsprosent i disse 20 kull er 3 % innavlsgrad.

Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål

Rasen har fortsatt en sunn helse og avlen blir heller ikke i framtiden ødelagt av for tett avl. Norske oppdrettere arbeider for fortsatt avl av sunne, gode hunder med et godt og funksjonelt eksteriør.

Prioritering og strategi for å nå målene

Arrangere og delta på avlsmøter i regi av Norsk Terrier Klub der det er åpenhet om helse, gemytt og eksteriør. Møtene bør avholdes minst hvert annet år. I det siste har det vært utfordrende å få samlet landets oppdrettere til dette arbeidet. Mye av årsaken ligger vel i landets geografi og utfordringer med å kunne fysisk møtes. Det forslås at avlsarbeidet i

større utstrekning i framtiden utnytter de mulighetene som ligger i vår teknologiske tidsalder

Helse

Generell beskrivelse av helsesituasjonen i rasen

Bedlingtonterrieren er en middelstor, vital hund med god helse. Individuer av rasen oppnår vanligvis en høy alder. Mange blir mer enn 14 år og kun et fåtall dør før 10 års alder. I Sverige har det vært gjennomført helseundersøkelser, senest i 2011, og dette har gitt god informasjon om helsesvikt hos rasen.

Tidligere har rasen vært rammet av to alvorlige raserelaterte sykdommer. Den første: Hyperkeratose - cracked pads/corned feets. Denne sykdommen debuterte i USA på 1930-/40 tallet. Symptomene var utvikling av sprekker og forvokste kanter på tredeputene med den følgen at potene sprakk og påførte hunden store smerter og plager. Hyperkeratose er en arvelig sykdom og i, det for så vidt vellykkede, arbeidet med å bli kvitt denne sykdommen dukket det opp en ny arvelig sykdom. Det er uklart hvorfor, men antagelig i det harde arbeidet med å bli kvitt hyperkeratose med påfølgende begrensning i avlsbasen, dukket det dessverre opp en ny arvelig sykdom; Koppertoxicose (CT).

Koppertoxicose ble første gang beskrevet av veterinærer på 1970-tallet i forbindelse med at hunder ble syke av leversykdom. Gjennom et bevisst avlsarbeid kan vi si at vi nå har kontroll over denne sykdommen ved at det er mulig å teste avlsdyr for bærende anlegg for DNA markører. Det er et krav at all slik testing utføres av veterinær på ID merkede hunder. I dag parrer ikke seriøse oppdrettere to bærere med hverandre, bare fri mot fri eller fri mot bærer som ikke gir syke valper. På grunn av den lille populasjonen, kan man ikke utelukke bærere fra avlen, dette for å unngå at innavlsgraden blir for høy. Syke individer skal selvfølgelig aldri brukes i avl.

Det er i dag ingen alvorlige sykdommer som kan sies å være rasebetinget utover CT som vi nå vurderer å ha kontroll over gjennom bevisst avl og god registrering. Forsikringsstatsene på rasen, sammenlignet med mange andre raser, gir et bilde av lavt nivå av rapporterte sykdommer innen rasen.

Forekomst av helseproblemer, sykdommer og/eller defekter

Dog er det rapportert noen tilfeller av hud-, øre- og øyesykdommer.

Hud

Det er rapportert tilfeller av kløe av ulike årsaker. Selv om dette oftest ikke er lidelser av livstruende art, er det svært plagsomt både for hund og eier og dyr med lidelsen bør absolutt ikke settes i avl.

Ører

I den svenske undersøkelsen fant man at ca 1/3 av hundene hadde hatt øreproblemer en eller annen gang. Det var alt fra rikelig voksproduksjon til gjentagne øreinfeksjoner. Forekomsten av øreproblemer hadde økt fra undersøkelsen i 2005 til den i 2011 så dette er en viktig ting å tenke på i utvelgelsen av avlsdyr. I tillegg har oppdretter en viktig oppgave i å veilede og hjelpe valpekjøpere i arbeidet med å holde øregangene frie nok for pels slik at infeksjoner ikke får god grobunn.

Øyne

Ingen spesiell øyensykdom har hittil dominert i rasen, men plager som følge av problemer med øyets slimhinner eller tårekanaler forekommer. På tross at av ingen spesiell arvelig

øyensykdom forekommer innen rasen, kan vi vel si at det er fornuftig å øyenlyse avlshunder. Dette er en relativt rimelig og lite plagsom undersøkelse og kan forebygge at vi plutselig står der med et stort øyeproblem innen rasen som må avles bort.

Forekomst av reproduksjonsproblemer

Ikke kjent

Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål

God allmenn helse

Fortsette å oppdrette langtlivende hunder som er friske og som fungerer godt i det norske samfunnet

Å minske antallet hunder som har kløe. Gjennom samarbeid og åpenhet få kartlagt omfang og årsaker til kløe

Å minske antallet hunder som har mye pels i ørene, trange øreganger og behov for behandling for øreinfeksjon

Å avle fram hunder med korrekt saksebitt

Å ha mer kunnskap om sykdom i øyne og i hvilken utstrekning rasen er rammet.

Samtlige avlsdyr er ID merket og DNA testet for markører på CT hos veterinær. Det har vært vanskelig å få resultatene søkt registrert hos NKK da det har vært ulike holdninger hos oppdrettere om hvilket laboratorium som skal benyttes.

Prioritering og strategi for å nå målene

Oppdrettere arrangerer og deltar på avlsmøter i regi av Norsk Terrier Klub der det er åpenhet om helse, gemytt og eksteriør. Møtene bør avholdes minst hvert annet år. I det siste har det vært utfordrende å få samlet landets oppdrettere til dette arbeidet. Mye av årsaken ligger vel i landets geografi og utfordringer med å kunne fysisk møtes. Det forslås at avlsarbeidet i større utstrekning i framtiden utnytter de mulighetene som ligger i vår teknologiske tidsalder

Hunder med kjent hud-, øre- og øyenproblematikk benyttes ikke i avl. Avlshunder øyenlyses

Fremelske at avlsdyr ikke er for unge før de settes i avl. Slik kan oppdretter bedre kjenne den enkeltes hund helsetilstand og kvalitet som avlskandidat

Avlshunder ID merkes og DNA testes for markører på CT hos veterinær. Syke dyr utelates fra avl. Bærer kan ikke parres med bærer, men kun med bærerfritt individ.

Oppdrettere oppfordres til å dele opplysninger om helse, eksteriør og gemytt til den sittende raserepresentanten for bedlington i Norsk Terrier Klub for en systematisk samling av opplysninger om tilstanden innen rasen.

I forhold til eksteriør er DogWeb et godt hjelpemiddel gjennom regelmessige oppdateringer av utstillingsresultater.

Oppfordre oppdretter til å delta på kurs og konferanser om avl og oppdrett i regi av NTK/NKK.

Mentalitet og bruksegenskaper

Jaktprøver, bruksprøver og mentaltester

Liten relevans i Norge i dag

Mentalitet og bruksegenskaper i forhold til rasestandarden

Den moderne bedlington terrier i Norge er mer en selskapshund enn en aktiv jakthund

Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål

Oppdrettere av rasen jobber mot å avle fram hunder med mentalitet som fungerer godt i et moderne norsk samfunn

Prioritering og strategi for å nå målene

Samarbeid og åpenhet oppdrettere mellom

Atferd

Atferdsproblemer

Bedlington terrier anses som en rase uten store atferdsproblemer. Noen individer framstår som noe sky og unngår kontakt og konflikt. Andre kan løse dette ved å ville bjeffe når de møter andre hunder. I det store og hele framstår dog rasen som vennlig og lite konfliktskapende. Ikke aktuelt

Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål

At den norske bedlington terrieren er fortsatt en velfungerende selskapshund med et stabilt og tiltagende temperament

Eiere av bedlington terriere i Norge har mulighet til, og finner motivasjon til å mentalteste sine hunder

Oppdrettere av rasen jobber mot å avle fram hunder med mentalitet som fungerer godt i et moderne norsk samfunn

Prioritering og strategi for å nå målene

Viser til strategier under avsnittet om helse

Fortsatt bevissthet i fht å utelukke individer med evt uønsket atferd

Eksteriør

Eksteriørbedømmelser

Eksteriørrytterligheter forekommer ikke, ved at man velger individer til avl som i all hovedsak følger beskrivelsene i rasestandarden håper oppdrettere i dag å avle fram nye og kanskje bedre individer enn i dag.

Overdrevne eksteriørtrekk

Ikke aktuelt

Beskrivelse av kortsiktige og langsiktige mål

Den gode ryktet om god kvalitet på bedlington terriere er bevart både i Norge og internasjonalt

Prioritering og strategi for å nå målene

At oppdrettere samarbeider gjennom å dele erfaringer og resultater av avlsarbeid seg i mellom og ved at de bidrar til deltagelse i dommerkonferanser og dommerutdannelse arrangert av NTK/NKK

Oppsummering

Prioritering av viktige kortsiktige og langsiktige mål

Ivareta dagens gode standard på rasen i Norge, forebygge innavl og følge med på helsesituasjonen dersom nye problemer skulle oppstå.

Plan for videre arbeid i klubben

Åpenhet og samarbeid mellom oppdrettere